

ONAFHANKELIJK MAGAZINE VAN AVANS HOGESCHOOL

Punt 5

DE SHIRTS VAN OUD-STUDENT BEN

*
Hoe voelen homoseksuele studenten zich op Avans?

*
SERIOUS GAMES IN HET ONDERWIJS

ambities
worden
ondernemingen

Ondernemen? Starterslift!

Studeer of werk je bij Avans Hogeschool en wil je graag een eigen bedrijf beginnen? Kom dan eens praten en ontdek waarmee wij jou kunnen helpen!

Coos Salomons
AKV|St. Joost
coos.salomons@starterslift.nl
06 543 555 34
Kamer 61.405
Lovensdijkstraat 61, Breda

Berry Timmers
**Academie voor Marketing
en Business Management**
berry.timmers@starterslift.nl
06 128 552 33
Kamer HG204J
Hogeschoollaan 1, Breda

Berry Timmers
**Academie voor Ondernemer-
schap, Marketing en Innovatie**
berry.timmers@starterslift.nl
06 128 552 33
Onderwijsboulevard 215
's-Hertogenbosch

meer info

www.starterslift.nl

Provincie Noord-Brabant

Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

Europese Unie

Stichting Starterslift wordt mede mogelijk gemaakt door bijdragen van de provincie Noord-Brabant, het Ministerie van Economische Zaken Landbouw en Innovatie, en het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling, in het kader van OP-Zuid.

puntavans

VOORWOORD Vragen stellen, in de kern is dat wat journalisten doen. De redacteurs van Punt ook. Vragen die wij zelf hebben of waarvan we merken dat die leven onder studenten en medewerkers. Neem de Nationale Studenten Enquête. Kennelijk hecht Avans er veel waarde aan dat die door zoveel mogelijk studenten wordt ingevuld. Filmpjes, prijzen en posters worden ingezet om de 'opkomst' te vergroten. Maar waarom eigenlijk? Mechatronica-studenten zijn al maanden bezig met het ontwikkelen van een roterende kubus. Welk doel dient dat, buiten dat het er ingewikkeld uitziet? Soms stellen wij of anderen vragen waarop het antwoord anders is dan je van tevoren verwacht. Uit diverse onderzoeken blijkt bijvoorbeeld dat ook in het hoger onderwijs de tolerantie voor homoseksuelen niet altijd even hoog is. Maar hoe zit dat dan bij Avans? Is het een onderwerp binnen de hogeschool? Leeft het onder studenten of is het echt nog een taboe? Verschillende vragen waarmee de redactie de gang op is gegaan. En dan liggen de antwoorden genuanceerder dan je vooraf kunt voorspellen. Uiteindelijk levert dat mooie artikelen op. Blader maar verder en oordeel zelf.

Arold Roestenburg,
Hoofdredacteur Punt
aa.roestenburg@avans.nl

06 08

COMMENTAAR
06 *Betalen per studievak: geen gek idee*

WAAROM-DAAROM
07 *Waarom moeten alle Avansstudenten de NSE invullen?*

PROJECT
08 *Robot kan blijven staan dankzij balancerende kubus van Mechatronica-student*

RONDVRAAG
14 *Werkervaringsplek na je opleiding, zou jij het doen?*

INTERVIEW
26 *Tien jaar Starterslijft*

BUITENLAND
29 *Zonnige stage op Bonaire*

16

28

22

INHOUD

COLOFON

Punt is een uitgave van Avans Hogeschool en wordt gratis aan studenten en medewerkers ter beschikking gesteld. Het blad verschijnt maandelijks met uitzondering van de hogeschoolvakanties. De redactie werkt volgens beginselen van onafhankelijke journalistiek, zoals vastgelegd in het redactiestatuut. De redactie wordt terzijde gestaan door een Raad van Advies, die toeziet op de naleving van het redactiestatuut, en fungeert als klachteninstantie.

Hoofdredacteur:
Arold Roestenburg, 088-5257906,
aa.roestenburg@avans.nl
Eindredacteur:
Suzanne Wolters, 088-5258882,
sm.wolters@avans.nl
Deelredactie Breda:
Lotte Gerritse, 088-5256679,
lv.gerritse@avans.nl
Sofia Letova, 088-5257618,
s.letova@avans.nl
Deelredactie Den Bosch/Tilburg:

Sanne La Grouw, 088-5256038,
s.lagrouw@avans.nl
Sjuul Nelissen, 088-5256719,
s.nelissen@avans.nl
Raad van Advies: Erik Blokland, Hans de Brouwer, Mark Hasperhoven, Hans Pekaar.
Redactie-adres: Hogeschoollaan 1 Breda, kamer HA008/Onderwijsboulevard 215 's-Hertogenbosch, kamer OE002.
Postadres: Postbus 90116, 4800 RA Breda/Postbus 732, 5201 AS 's-Hertogenbosch.
E-mail: punt@avans.nl.

Advertenties: Bureau van Vliet, 023-5714745, zandvoort@bureauvanvliet.com.
Landelijke nieuwsdienst: HOP.
Layout: Sena Ontwerpers, info@senaontwerpers.nl.
Fotografie: Beeldveld/Wilfried Scholtes, Marieke Plasier.
Aan dit nummer werkten verder mee: Kim Bell, Anna van Dooren.
Druk: De Bondt grafimedia communicatie bv.
Cover: Marieke Plasier.

POLL

Zou jij je uiterlijk aanpassen omdat een werkgever dat wil?

38% > Nee, ze nemen me maar zoals ik ben

62% > Ja, als ik de baan heel leuk vind

GEEF OOK JE MENING OP
PUNT.AVANS.NL/POLLS/

Joram Hamer is vierdejaarsstudent
Illustratie bij AKV|st.Joost.

Eerstejaarsstudenten Communication & Multimedia Design in Breda kregen tijdens Freespace een week lang de tijd om nieuwe ideeën te ontwikkelen voor technische sekspeeltjes. 'Onze vibrator reageert op geluid. Je kunt hem aansluiten op bijvoorbeeld een iPod. Hoe harder het volume, hoe sneller de vibratie', legt student Jasper van Halst uit. Andere groepjes bedachten een kunstmatige vagina die aangesloten wordt op een joystick en een spel waarmee wordt gemeten hoe hard iemand een dildo heen en weer beweegt.

CMD-STUDENTEN ONTWIKKELEN NIEUWE GENERATIE SEKSSPEELTJES

MINDER COMPUTERS IN XPLORA >

Xplora in Den Bosch wordt dit jaar vernieuwd. Het merendeel van de vaste computers verdwijnt. In totaal zijn er op de ontwerptekeningen van het nieuwe Xplora 1.369 werkplekken te tellen; van bartafel tot eivormig zitje. Slechts 24 daarvan zijn voorzien van een vaste pc.

TOP5

MEEST GELEZEN OP DE WEBSITE

1. Indringer slaat conciërge neer
2. Geen bussen meer vanaf Lovensdijkstraat
3. Column: Ga toch op kamers!
4. Schurft bij Fysiotherapie: praktijklokalen gesloten
5. Avansstudent uitgeroepen tot beste hockeyster van de wereld

COLUMN EVA-LISA

The Ex-Factor

Schuilend achter een tros bananen bespied ik het kersverse stelletje. Ze staan voor de Knorr-maaltijden. Ze zijn dus al aan het 'wat-zullen-we-vanavond-eten'-en. Zó niet cool. Eens in de zoveel tijd staan we voor het grote dilemma: Negeer je je ex, of maak je een praatje?

Mijn redenatie: misschien hebben ze me al gezien, iemand moet het meest volwassen zijn, het had ook die andere ex kunnen zijn.

Let's go.

Daar ga ik. De 'hey' mag niet te enthousiast zijn, maar ook niet te onverschillig. Hij moet niet denken dat ik nog geïnteresseerd ben. Maar ook niet dat ik een pesthekel aan hem heb. Hij doet me niks - en ik moet mijn uiterste best doen dat te laten zien.

'Oh, hey', zegt hij, verbaasd om mij te zien. Geven we elkaar drie zoenen? Een knuffel? Helemaal niks? Hij weet het ook niet. Het moment is nog ongemakkelijker dan de keer dat we betrapt werden.

Nonchalant slinger ik mijn winkelmandje heen en weer - dat ik zojuist opzettelijk heb volgegooid met groente en fruit. Een prima manier om me te profileren tijdens een spontane reünie met mijn ex en zijn nieuwe vlam.

Vanuit mijn broekzak verstoort de *theme-song* van *Ed, Ed & Eddy* ons gesprek. 'Sorry, deze moet ik even nemen. Leuk jullie te zien.' En terwijl ik mijn telefoon opneem hoor ik haar voorstellen om gewoon pizza te bestellen vanavond. Zou je dat nou wel doen?, denk ik met een blik op haar heupen. En nadat ik me ervan verzekerd heb dat niemand kijkt, leg ik het fruit en de groente weer terug. Niks mis met mijn heupen.

Terwijl mijn moeder me een mondelinge handleiding 'hoe-je-niet-met-mannen-om-moet-gaan' geeft, kijk ik het tweetal met afgunst na. Maar dat zal ik altijd ontkennen.

Eva-Lisa Janssen is derdejaarsstudent Communicatie in Breda

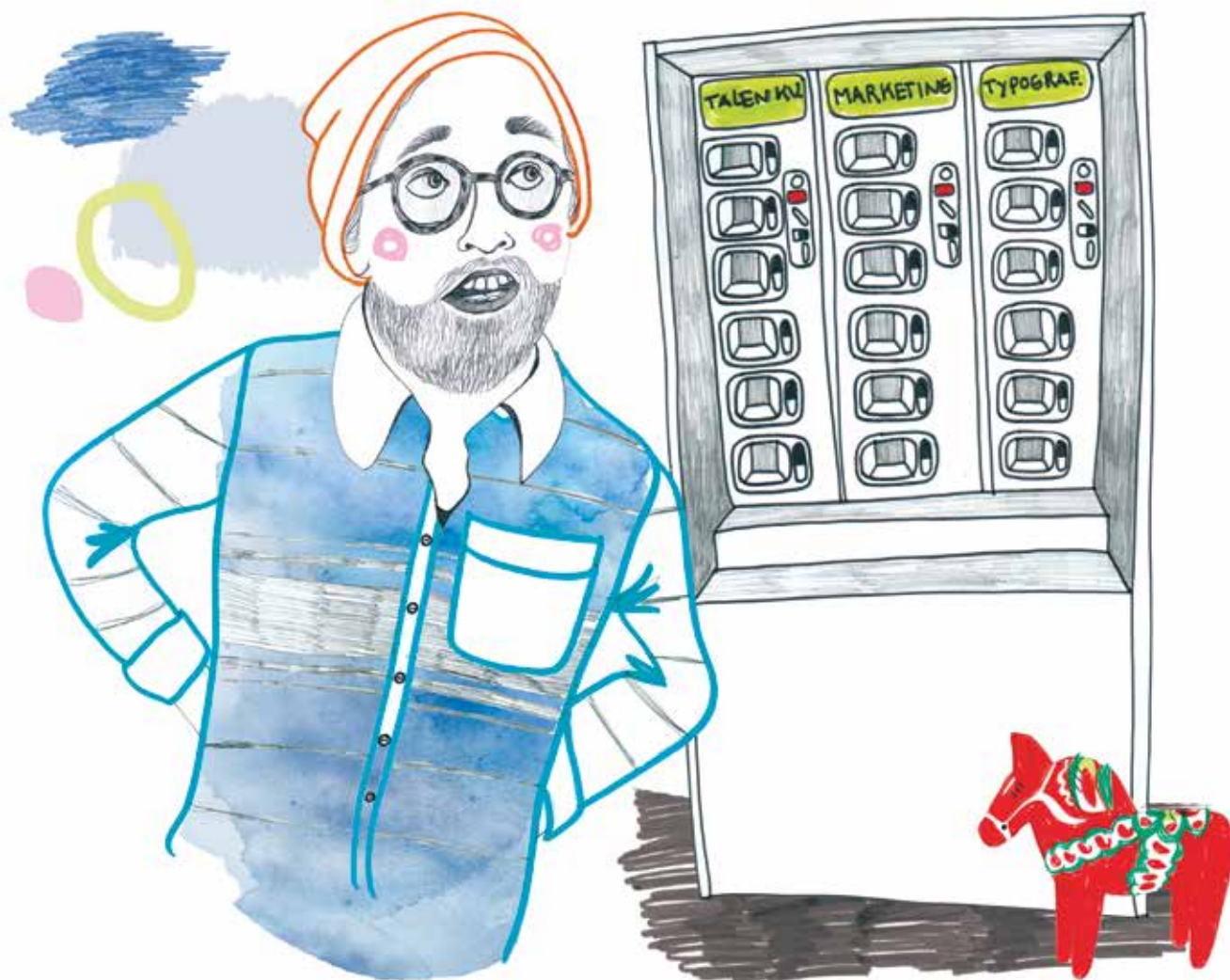

LEUKSTE INSTAGRAM BERICHT

HUREN

Even leek het er op dat je vijf jaar vast zou zitten aan een huurcontract voor een studentenkamer. De Tweede Kamer heeft nu toegezegd dat je je kamer gewoon op kunt zeggen na je studie.

Zweden bewijst dat het kan BETALEN PER STUDIEVAK IS HELEMAAL ZO GEK NOG NIET

TEKST **AROLD ROESTENBURG** ILLUSTRATIE **ANNA VAN DOOREN**

Het komend studiejaar kunnen duizend studenten van de Universiteit van Amsterdam (UvA) per vak betalen in plaats van per studiejaar. Het experiment heeft de steun van VVD en PvdA, die hierin de toekomst van het hoger onderwijs zien. 'Een zieke grap' en 'snackautomatiek' roepen tegenstanders. Zij wijzen op verschillende nadelen. Onderwijsinstellingen hebben meer administratieve lasten omdat bijgehouden moet worden welke vakken studenten volgen. Een begroting vaststellen is lastig omdat het niet zeker is hoeveel studenten zich opgeven voor bepaalde vakken. 'Onpopulaire' vakken worden op termijn niet meer gegeven, want daar is geen animo voor en studenten stellen pretpakketten samen. Voorstanders zijn van mening dat het goedkoper is voor studenten. Nu komt het vaak voor dat iemand een jaar collegegeld betaalt,

maar vanwege bijvoorbeeld stage een half jaar geen colleges volgt. Het is ook een prikkel om te kijken buiten het eigen vakgebied, waardoor studenten zich breder ontwikkelen en ze op de internationale arbeidsmarkt een betere positie krijgen. In Zweden is flexibel studeren de normale gang van zaken en wat blijkt? Veel duurder is het niet voor de onderwijsinstellingen. Zweden geeft per student maar 200 euro meer uit aan onderwijs dan Nederland. Een Zweed kiest zelf hoe lang hij over zijn studie wil doen, wel moet de helft van de studiepunten binnen één studierichting gehaald worden. Dankzij flexibel studeren is Zweden wereldwijd koploper als het gaat om bijscholen. Wil Nederland nu echt werk maken van 'leven lang leren', dan is het experiment bij de UvA een goede eerste stap. ●

WAAROM

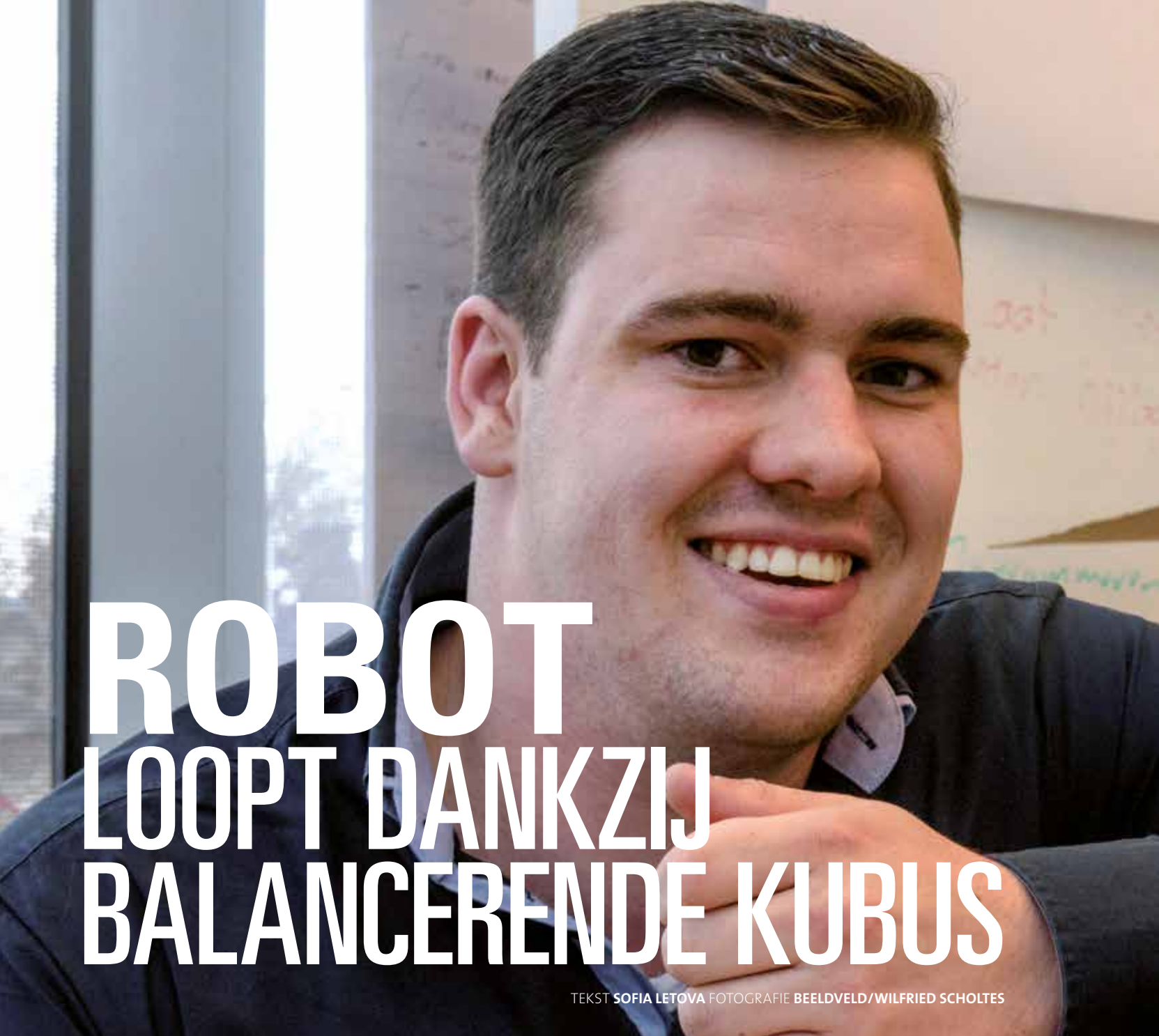
wil Avans zo graag dat studenten de NSE invullen?

WAAROM

Meerdere oproepen via e-mail, posters in de gebouwen en een filmpje waarin bestuursvoorzitter Paul Rüpp studenten oproept toch echt de Nationale Studenten Enquête (NSE) in te vullen. Of dat nog niet genoeg is verloten academies ook prijzen variërend van een iPad tot een bioscoopbon. Waarom doet Avans al die moeite om studenten de NSE te laten invullen?

‘Het is dé plek waar studenten hun mening kunnen geven over de opleiding en over Avans’, zegt Rüpp in bovengenoemd filmpje. Maar wil die mening representatief zijn, dan moeten wel zoveel mogelijk studenten meedoen. ‘Je wilt de extremen eruit kunnen filteren’, zegt Wil Kwinten van het Leer- en Innovatiecentrum, ‘zowel naar boven als naar beneden.’ Volgens Kwinten geldt bij de NSE ‘hoe meer, hoe beter’. ‘Stel je doet onderzoek onder tien studenten. Gemiddeld krijg je een zes als uitkomst. Maar zou je alleen de meest ontevreden studenten om hun mening vragen, dan heb je wellicht een twee als uitkomst.’ Avans hanteert een ‘opkomstpercentage’ van 35 procent voor alle Avansbrede onderwerpen en 33 procent voor opleidingen met meer dan 75 studenten. ‘Als die percentages niet gehaald worden, kunnen we gewoon minder met de uitkomsten.’

Heeft het ook voor jezelf zin om de NSE in te vullen? Ja, zeker. Rüpp wijst in het filmpje op ondernomen acties naar aanleiding van de vorige studentenenquête. Op alle locaties worden extra stopcontacten geplaatst en er komen meer stiltewerkplekken. Ook komt er meer begeleiding bij stages. Invullen van de NSE leidt dus echt tot verbetering van je eigen onderwijs. ●

ROBOT LOOPT DANKZIJ BALANCERENDE KUBUS

TEKST **SOFIA LETOVA** FOTOGRAFIE **BEELDVELD/WILFRIED SCHOLTES**

'Het is belangrijk dat een robot zijn evenwicht houdt en niet bij elke tegenslag omvalt', vertelt Jordy Heesbeen. Bij zijn opleiding Mechatronica wordt veel met robots gewerkt. Eén van de functies die een robot lastig vindt is balanceren. Dat is bijvoorbeeld nodig bij robots die kunnen lopen. 'Balans is niet alleen

belangrijk voor een robot die iets moet vervoeren, maar ook in de zorg of bij een drone kan het handig zijn.' Daarom besloot Jordy om een balancerende kubus te ontwerpen.

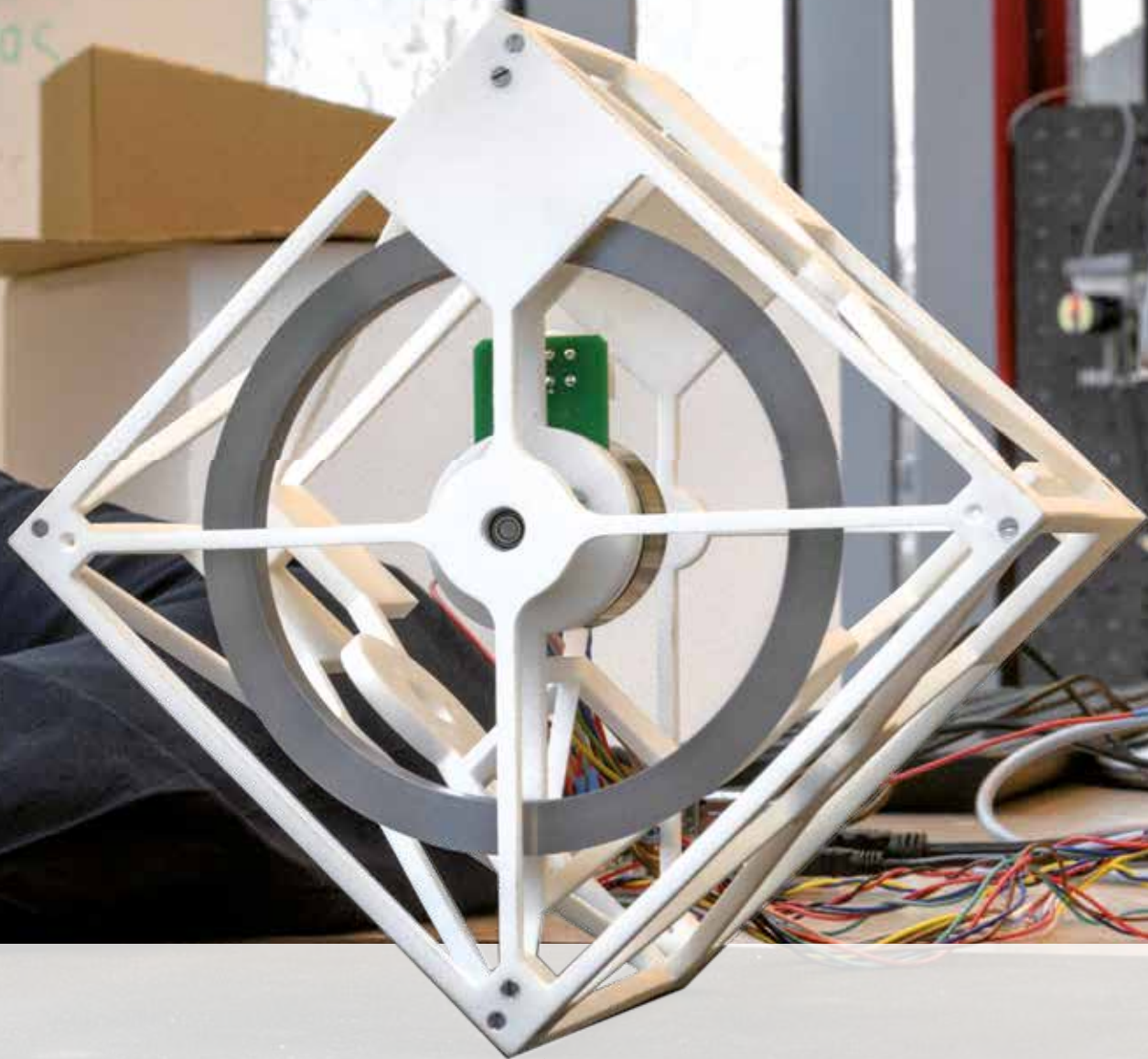
Eén zijde

De kubus van Jordy bestaat uit verschillende onderdelen. De belangrijkste zijn de girometer, de motor en de regeling. 'Dat zijn de drie onderdelen om iets in balans te

krijgen.' Het frame van de kubus is gemaakt met behulp van een 3D-printer. 'Dat is een van de weinige dingen die ik niet op school heb gemaakt. Daar hebben ze alleen maar hobby-printers. Ik wilde het frame graag bij een professioneel bedrijf laten printen.' Jordy heeft tijdens zijn project een kubus op één kant laten balanceren. Dat gebeurt met een vliegwiel. Het snel draaiende vliegwiel zorgt ervoor dat de kubus in evenwicht blijft.

Er wordt steeds meer gerobotiseerd in de samenleving. Jordy Heesbeen, vierdejaarsstudent Mechatronica in Breda, maakte voor zijn afstudeerstage een balancerende kubus, zodat een robot altijd overeind kan blijven staan.

PROJECT

Als de kubus naar links omvalt, gaat het wiel naar rechts draaien en andersom. Het vliegwiel zorgt voor een bijzonder effect: de kubus kan op één kant staan. Het is de bedoeling dat het principe van het draaiende vliegwiel later in robots verwerkt wordt.

Afstudeerstage op school

De student koos ervoor om zijn afstudeerstage op school te doen. Voordat hij naar

het hbo ging heeft hij eerst mechatronica op het mbo gedaan. 'Ik heb altijd al high-tech dingen willen ontwerpen. Op het mbo heb ik veel praktijkervaring opgedaan. Daarom vond ik het niet nodig om bij een bedrijf af te studeren.' Jordy heeft zijn stage bijna afgerond. 'Het is fijn dat ik mijn stage op school doe. De docenten zijn altijd in de buurt. Daarnaast zitten de leuke bedrijven allemaal aan de rand van Eindhoven. Ik zag

het echt niet zitten om elke dag anderhalf uur van Tilburg naar de rand van Eindhoven te reizen.'

Tegenslagen

'Natuurlijk heb ik een paar tegenslagen gehad en soms zag ik het even niet meer zitten, maar dan zocht ik gewoon door naar oplossingen. De kubus is af en hij doet het. Dat is zeker iets om trots op te zijn.' ●

INVESTEER IN EEN
GOEDE RELATIE MET JE KLANT
EN GA EEN DAGJE GOLFEN.
BEURT OVERSLAAN...

Serieuze spelletjes nemen het onderwijs over

Spelletjes doen hun intrede in het hoger onderwijs. Docenten zijn enthousiast over deze *serious games* en ook het Leer- en Innovatiecentrum van Avans ziet de serieuze spelletjes wel zitten.

TEKST SJUUL NELISSEN ILLUSTRATIE KIM BELL

JE BUSINESSPLAN
IS AFGEKEURD.
TERUG NAAR HET BEGIN...

en *serious game* is een spelletje dat speciaal is ontwikkeld voor het onderwijs. Het heeft een ander doel dan alleen vermaak. Het is bedoeld om je ook echt iets te leren en lijkt ook voor hbo-studenten van toegevoegde waarde. De meest succesvolle game van docent Advanced Business Creation (ABC) Jan Spruijt is een digitale simulatiegame die zich richt op innovatie en management. Studenten van onder andere de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, Fontys, de Technische Universiteit Eindhoven en Avans spelen het spel. 'Docenten gebruiken zo'n game om het onderwijs op te leuken', vertelt Spruijt. 'Maar voor studenten is het dé manier om de echte wereld na te spelen.'

Echte wereld

In de Innovation Management Game die Spruijt ontwikkelde, spelen studenten in groepen tegen elkaar. Ze moeten een middelgrote organisatie managen en afhankelijk van hun eigen spel en keuzes steeds nieuwe doelen behalen. Daarbij verandert het effect van hun keuzes ook door de beslissingen van de tegenstanders.

Leren via een game komt dicht bij de echte wereld, denkt Spruijt. 'Iets wat in theorie niet per definitie fout is, kan in de game wel de verkeerde beslissing zijn. Bijvoorbeeld omdat iemand anders al op dat stukje van de markt aast.'

De docent ontvangt positieve reacties op zijn game en ziet de beoordelingen verbeteren. 'Studenten vinden dat het grafisch wel wat mooier mag, maar ze zeggen allemaal dat ze veel geleerd hebben over innoveren en strategisch denken.' Een groot voordeel zit volgens hem in de snelle en precieze feedback die studenten ontvangen. 'Die is veel individueler dan de feedback die je normaal van je docent krijgt als je hem een uur per week ziet.'

Kwartetten

Het spel dat collega ABC-docent Eric van Gennip ontwikkelde, lijkt in eerste instantie op simpel kwartetten. Maar het kaartspel, aangevuld met fiches met merklogo's en een app op de telefoon, speelt in op het imago van bedrijven. 'Welk gevoel komt er in je op

als je denkt aan een merk? Dat is *branding*. Bedrijven vragen zich allemaal af: als wij een mens zouden zijn, wat voor type mens zijn we dan?'

Voor Van Gennip was het logisch om het spel te maken voor zijn lessen over branding. 'Daarmee maak ik iets ingewikkelds behapbaar en beter leerbaar. Ik hoef niet de hele inhoud van een boek op te dreunen en studenten hoeven dat dikke boek ook niet meer verplicht te lezen. Ze denken er nu zelf over na.'

Van Gennip testte het spel vorig jaar met alle 120 eerstejaarsstudenten van ABC en merkte meteen een verschil. 'Als ik het gewoon vertel, verliezen studenten makkelijker de aandacht en zie ik vragende gezichten. Als studenten het spel zien, denken ze meteen dat ze iets leuks gaan doen. Ze hangen over de tafels en er ontstaat direct discussie.' Sinds februari spelen eerstejaars ABC-studenten en studenten Small Business en Retail Management het spel. De taak van de docent verandert dan ook. 'Ik sta niet meer te praten voor een klas, maar ik faciliteer het leerproces.'

Nieuw fenomeen

Voor het Leer- en Innovatiecentrum (LIC) van Avans zijn de serious games nog een redelijk nieuw fenomeen. Hoeveel er precies binnen Avans gespeeld worden, is niet duidelijk. 'Dat staat nog in de kinderschoenen', vertelt Marlies Otten van het LIC. 'Het zijn vooral individuele docenten die hier en daar initiatieven ontwikkelen.'

Wel merkt ze op dat veel docenten gebruik maken van spelelementen in hun lessen door bijvoorbeeld een quiz af te nemen. 'Een laagdrempelige stap voor een docent die wel wil, maar niet kan wat Spruijt en Van Gennip doen.'

'Het rendement van volledig docentgestuurd onderwijs, waarbij de docent een PowerPoint afdraait en studenten luisteren, is beperkt', stelt Otten. Ondanks dat er nog weinig onderzoek is gedaan naar de effecten van *gamification* in het hoger onderwijs, ziet ze toekomst voor de inzet van games in de klas. 'In het algemeen is wel te stellen dat activerende werkvormen een hoger rendement opleveren en dat variëteit in werkvormen

een positief effect heeft.' Het voordeel van games is dat het voor alle partijen een leukere vorm van onderwijs is. 'Die vorm sluit aan bij de leefwereld van studenten en motiveert om aan de slag te gaan. De actieve houding die gevraagd wordt, zorgt voor een hoger leerrendement.'

Nadelen zijn er ook. Zo kost het veel tijd en geld om een game te ontwikkelen. En docenten moeten zelf enthousiast zijn over de onderwijsvorm. 'Als de docent de game niet ziet zitten, zullen studenten het ook niet serieus nemen. Dan ontstaat juist een tegengesteld effect.'

Ultieme game

De droom van Spruijt gaat nog verder dan de games die er nu gespeeld worden. Hij denkt dat één ultieme game het onderwijs kan personaliseren. Spruijt: 'Games worden nu per onderwijsmodule ingezet. Je zou het ook kunnen omkeren en het onderwijs kunnen personaliseren met een game. Een student krijgt dan een heel jaar, of nóg langer, de tijd om een bedrijf te creëren.' De game geeft je feedback en de docent wordt een soort personal coach. 'De adviezen uit de game bepalen dan welke lessen je volgt. De mogelijkheden zijn oneindig. Je kunt precies volgen wat je wil en nodig hebt.'

Toekomstmuziek? Spruijt denkt van niet. Hij denkt over twee jaar al een simulatiegame te hebben die studenten voor langere tijd spelen.

Niet de heilige graal

Het LIC is voorzichtig. Otten ziet de spellen eerder als een aangename afwisseling van werkvormen. 'Games zijn niet de heilige graal van het onderwijs. Een student die dag in dag uit wordt geconfronteerd met games, is ze ook wel een keer zat.' Wel worden alle Avansdocenten opgeleid in de mogelijkheden van ICT en games. 'Uiteindelijk beogen we dat docenten meer inzicht krijgen in hoe je ICT in het onderwijs kunt inzetten om de kwaliteit te vergroten.' ●

Meer weten over de ultieme game van Spruijt? De docent werd uitgenodigd om zijn ideeën te delen bij TedX Venlo. Zijn presentatie vind je op YouTube.

EEN BRANSTOFOMGEZICHT
GA VERDER NAAR PLAATS AF.

6

7

JE BUSINESSPLAN
IS AFGEKEURD.
TERUG NAAR HET BEGIN...

DE KOERS DAALT!
BEDENK EEN NIEUWE
STRATEGIE EN GA DRIE
PLAATSEN TERUG...

GEFELICITEERD!
HET BEDRIJF HEEFT EEN SUCCESVOL
JAAR ACHTER DE RUG EN DE
TARGETS ZIJN GEHAALD...
JE ONTVANGT EEN BONUS!

13

14

18

19

24

23

4

1

INVEESTER IN EEN
GOEDE RELATIE MET JE KLANT
EN GA EEN DAGJE GOLFEN.
BEURT OVERBLAAN...

ZOU JIJ EEN WERKERVERINGSPLEK AANNEMEN NA JE OPLEIDING?

DAAN VAN MOL

vierdejaars Commerciële Economie Breda

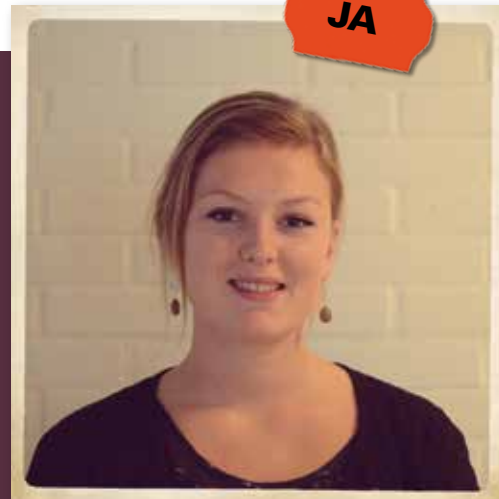
'Het ligt er heel erg aan of het bedrijf interessant is en wat voor opdracht je krijgt. Als ik echt een vette kans krijg bij een tof bedrijf dan zou ik het zeker doen. Een vriend van mij doet het nu ook. Het staat heel goed op je cv. Aan de andere kant zou ik niet zomaar veertig uur vrijwillig gaan werken. Zo'n plek is te vergelijken met een stage. Ik heb toch echt geld nodig. Alles moet betaald worden, mijn kamer en mijn eten. Anders zou ik bij mijn ouders moeten aankloppen. Niet bepaald iets waar ze op zitten te wachten, denk ik. Na mijn afstuderen ga ik een master doen. Voorlopig hoef ik dus niet over een werkervaringsplek na te denken.'

BART LAGESCHAAR

eerstejaars Bouwkunde Tilburg

'Na mijn afstuderen zou ik geen genoeg nemen met een werkervaringsstage. Ik heb hiervoor mbo gedaan en in combinatie met mijn hbo-opleiding zorgt dat ervoor dat ik al veel praktijkervaring heb. Vooral omdat ik dual studeer. Maandag tot en met woensdag werk ik bij een bouwbedrijf, op donderdag en vrijdag ga ik naar school.

Na mijn mbo heb ik bewust gekozen voor een duale studie. Dit eerste jaar krijg ik een soort stagevergoeding, daarna gaat mijn salaris richting het minimumloon. Bij het bouwbedrijf zien sommige collega's me wel als stagiair, maar ik draai volledig mee in het werkproces. Ik merk dat ik steeds meer als volwaardige collega wordt gezien, inclusief de verantwoordelijkheden die daarbij horen.'

LISIAN VOETS

vierdejaars Commerciële Economie Den Bosch

'Ik vind een slechtbetaalde of onbetaalde werkervaringsplek op het eerste gezicht niet per se heel aantrekkelijk. Maar als het bedrijf in kwestie van tevoren aangeeft dat er een kans bestaat dat je na die periode mag blijven, zou ik het wel doen. Dan vind ik het namelijk een ander verhaal. Ik denk ook dat je met zo'n plek de kans krijgt om een organisatie te laten zien wie je bent. En een maand of drie onbetaald werken is nog wel te overzien.

Voor mij is een eventuele werkervaringsplek overigens nog niet aan de orde. Om mijn baankansen te vergroten, ga ik een master volgen aan de universiteit van Tilburg. Ik ben nog niet klaar met leren.'

Wie straks met een hbo-diploma de arbeidsmarkt opgaat, vindt lang niet altijd meteen een baan. Dan is het aannemen van een werkervaringsplek een optie. Hoewel je er niet altijd voor betaald krijgt, doe je wel ervaring op.

MICHELLE MATHIJSSSEN

vierdejaars Small Business en Retail Management Breda

'Er studeren tegenwoordig zoveel studenten af, dat het best lastig is om een baan te vinden na je opleiding. Ik denk dat het heel belangrijk is om ervaring op te doen na je afstuderen, dus ik zou zo'n werkervaringsplek wel aannemen. Maar alleen als ik eerst heel goed gezocht heb naar een baan en écht niets anders kan vinden.

Zo'n plek moet wel aansluiten bij mijn opleiding, maar het mag best wat breder zijn dan mijn afstudeerrichting. Toen ik stage liep in Madrid had ik een collega die ook geen baan kon vinden en dus maar voor een stagevergoeding aan het werk was. Dat is rot, maar door alle ervaring die je opdoet, neem je dat dan maar voor lief.'

STEIN HUISMAN

derdejaars Bedrijfskunde MER Den Bosch

'Het ligt er een beetje aan hoelang je al zonder werk zit. Als het pas twee maanden is nadat je bent afgestudeerd dan zou ik nog even wachten. Maar als je al een jaar aan het zoeken bent dan zou ik zo'n ervaringsplaats wel aannemen. Ergens is het toch fijn zo'n plek, want wie weet is er wel een kans dat je daar vast werk krijgt.

Ik zou overigens wel een ervaringsplek aannemen die aansluit bij mijn opleiding. En ik zou er absoluut niet langer dan een half jaar willen zitten, tenzij ze mij natuurlijk een vaste baan aanbieden. Uiteindelijk moet en wil ik ook geld verdienen. Je kunt het vergelijken met een stage. Voor een paar maandjes is het prima, maar niet langer.'

ROB HAGEMAN

eerstejaars Chemische Technologie Breda

'Als je heel graag een specifieke baan wil, maar je kunt op de normale manier niet aan de bak komen dan zou ik dat zeker doen. Ik doe het liever niet natuurlijk, maar het staat goed op je cv en soms is het je enige hoop op het vinden van werk.

Nu moet ik zeggen dat bij mijn opleiding de baangarantie best hoog is en je vrij snel aan werk komt. Er bestaat echter altijd een kans dat dit niet zo is, dus dan is een werkervaringsplek wel fijn. Wel een beetje onhandig met geld, maar dan moet je er maar een baantje bij nemen in de avond.'

UIT DE KAST IN DE KLAS

HOMOSEKSUELE STUDENTEN VOELEN
ZICH VEILIG OP AVANS

De homoacceptatie onder jongeren is flink toegenomen, concludeerde het Sociaal en Cultureel Planbureau in 2015. Uit hetzelfde onderzoek blijkt echter dat jonge homo's en lesbiennes daar in de praktijk nog maar weinig van merken. Hoe zit dat op Avans?

'Als mensen ernaar vragen, ben ik altijd eerlijk'

Dylan van de Wal, tweedejaarsstudent Illustratie, en Robin de Mug, vierdejaarsstudent Informatica, zijn beiden Avansstudent in Den Bosch en homo-seksueel. De twee herkennen zich niet direct in de onderzoeksresultaten van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP). Daaruit bleek vorig jaar dat een groot deel van de homojongeren te maken krijgt met negatieve reacties. Dylan: 'Op Avans heb ik nog nooit vervelende opmerkingen gehad, maar ik bevind me op de kunstacademie in een creatieve omgeving, waar iedereen zichzelf kan zijn.' Voordat Dylan startte met zijn opleiding op Avans ging hij naar school in Arnhem. 'Daar kreeg ik meer negatieve reacties, maar toen kleepte ik me ook een stuk alternatiever. Dat zal er ook wel mee te maken hebben gehad.' Dylan vond het niet nodig om zijn huidige klasgenoten te vertellen dat hij homo-seksueel is. 'Ik ben gewoon wie ik ben en dan komen mensen er vanzelf wel achter.' Ook Robin heeft nooit de behoefte gehad om

zijn geaardheid vooraf bekend te maken. 'Ik ben vrij open over hoe mijn leven in elkaar zit maar als ik nieuwe mensen ontmoet, zal ik niet snel uit mezelf zeggen dat ik homo ben. Niet dat ik me ergens voor schaam, integendeel. Als mensen ernaar vragen, ben ik altijd eerlijk.'

Machomannen

Waar Dylan zich prettig voelt in een creatieve omgeving, houdt Robin zich staande in de technische hoek. 'Bij Informatica doet niemand moeilijk over mijn geaardheid. Ik ken veel mensen van mijn opleiding door mijn werk bij de introcommissie en ga met iedereen goed om. Misschien dat homo-seksueel zijn bij een opleiding binnen Bouw & Infra iets moeilijker is. Daar lopen wat meer machomannen rond.'

Ook docenten behandelen hen niet anders, zo blijkt. Robin geeft, samen met zijn vriend Jeroen, voorlichting over homoseksualiteit op middelbare scholen. 'Toen ik daardoor een keer een les moest missen, stuurde ik een mail naar de desbetreffende docent om de situatie uit te leggen. Ik wilde die voorlichting namelijk erg graag geven. Mijn docent reageerde heel positief. Toen ik de dag erna op school kwam, vroeg hij meteen hoe het was gegaan.'

Veilig

Zowel Robin als Dylan voelen zich veilig genoeg op Avans om zichzelf te zijn. Buiten de schoolmuren ligt dat toch wat anders. Dylan: 'Ik loop buiten niet met mijn vriend hand in hand en wij kussen niet vaak in het openbaar, omdat mijn vriend zich daar niet prettig bij voelt. Behalve dat er af en toe "flikker" naar me wordt geroepen, heb ik zelf weinig écht

negatieve ervaringen. Maar de angst is er wel. Iedereen kent de verhalen over zogenaamde potenrammers. Ik durf mezelf niet altijd te laten zien. Uit voorzorg, want je bent toch een minderheid. Ik praat er ook niet veel over, want voor mijn gevoel is het toch nog steeds een taboe. Daarnaast probeer ik mezelf niet het stempel "homo" te geven. Ik ben meer dan mijn geaardheid. Ik wil dat mensen mij als persoon zien en niet enkel mijn seksualiteit.'

Ook Robin en zijn geliefde tonen buiten weinig affectie. 'Mijn vriend en ik lopen niet hand in hand en zoenen in de supermarkt doen we ook niet. Maar dat komt ook omdat ik niet zo van klef gedoe in het openbaar houd', lacht hij. 'Ik hoef een heterostel ook niet te zien kussen.' Al is het ook voorzichtigheid, erkent Robin. 'Geweld tegen homo's komt te vaak voor. Ik schaam me nergens voor maar ga ook niks uitlokken.'

Uit de kast

Beide jongens weten het moment dat zij uit de kast kwamen nog goed. Dylan worstelde

*'Ik ben meer dan
mijn geaardheid'*

'Iedereen kent de verhalen over potenrammers'

zeven jaar met zijn geardheid. 'Ik wist op mijn elfde al dat ik op jongens viel, maar heb het daar heel moeilijk mee gehad. Ik was bang dat mijn ouders me niet zouden accepteren zoals ik ben. Ik wilde ze ook niet teleurstellen door het feit dat ik niet voor nageslacht ga zorgen. Op een gegeven moment nam ik mijn buurjongen mee naar huis. Mijn moeder vroeg: "Is hij homo?" Ik knikte van ja. Toen vroeg ze: "Ben jij ook homo?" Zo kwam ze erachter. Niemand in mijn familie heeft er ooit moeite mee gehad. Eigenlijk heb ik zeven jaar voor Jan Lul in de kast gezeten.' Inmiddels voelt Dylan zich beter dan ooit. 'Ik ben verliefd, ga samenwonen en zit lekker in mijn vel.'

Voor Robin verliep zijn coming out wat minder soepel. 'Ik kwam op 24 september 2012 uit de kast, ik weet de datum nog precies. Ik belde die dag mijn moeder op met de vraag of ze een kopje koffie met me wilde drinken. Ik heb haar toen met horten en stoten verteld dat ik homo was. Hoewel ze het nooit had verwacht, accepteerde ze het gelukkig meteen. Wel vreesde mijn moeder voor de reactie van mijn vader. Ze belde hem op om het te vertellen en hij was woest. Ik ga niet zeggen wat hij precies zei maar ik voelde me zijn kind niet meer. Daar heb ik nog steeds verdriet van.'

Robin vertrok vervolgens naar het huis van een vriend, waar hij werd opgevangen. 'Na een tijdje belde mijn moeder om te zeggen dat mijn vader zijn excuses wilde maken. Ik ben naar hem toe gegaan en we zijn het gesprek aangegaan. Het eerste half jaar na mijn coming out is moeilijk geweest voor ons maar inmiddels is het contact gelukkig volledig hersteld. Door de heftige reactie van mijn vader heb ik nog wel een jaar gewacht voordat ik

het vertelde aan mijn vrienden, collega's en andere familieleden.'

Vooroordelen

Robin heeft wel een vermoeden waarom zijn vader zo heftig reageerde. 'Ik denk dat hij bang was dat mijn gedrag zou veranderen, of mijn kledingstijl. Dat dit niet gebeurde, heeft hem gerustgesteld. Mijn vader kende vooral het stereotype van de homo.'

En dat stereotype is toch een beetje 'nichterig', vindt Dylan. 'Ik denk dat de Gay Pride heel bepalend is voor het beeld dat veel mensen van homo's hebben. Met de Gay Pride is niks mis natuurlijk maar de homo's die je daar ziet, vallen over het algemeen wel buiten de norm.'

Ook Robin kijkt soms 'met plaatsvervangende schaamte' naar de Gay Pride. 'Iedereen moet zichzelf kunnen zijn, maar wat je daar ziet is toch echt een cliché. Ik kan me daar helemaal niet mee vereenzelvigen. Ik snap best dat Nederland wil laten zien hoe open en tolerant onze samenleving is, maar het is een beetje jammer dat alleen dat beeld in de media komt.' ●

Onderzoek naar homo-acceptatie onder jongeren

Hoewel het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) in 2015 concludeerde dat de acceptatie van homoseksualiteit onder jongeren (15-25 jaar) flink is toegenomen, blijkt in de praktijk dat maar liefst 40 procent van de homojongeren toch te maken krijgt met negatieve reacties op hun seksuele oriëntatie. Door dat pestgedrag hebben homojongeren vaker te kampen met slaapproblemen. Ook spijbelen ze vaker, gebruiken ze sneller drugs en ligt het alcohol- en tabaksgebruik hoger, blijkt uit het onderzoek van het SCP. In nrc.next geeft onderzoekster Lisette Kuiper aan dat een verklaring daarvoor ligt in het feit dat het makkelijk is te zeggen dat je homo's accepteert, maar dat in de praktijk zo handelen een andere zaak is.

In 2006 stond nog 18 procent van de jongeren negatief tegenover homo- en bisexualiteit. In 2015 daalde dat tot 6 procent. Volgens Kuiper komt dat deels door betere voorlichting op scholen maar ook doordat homoseksualiteit steeds vaker op een positieve manier in de media komt. 'Het eerste homohuwelijk in GTST is voltrokken. Arie Boomsma's Uit de Kast wordt goed bekeken en ontvangen. Boer zoekt vrouw heeft een leuke homoboer gehad en ministers varen mee op boten van de Gay Pride', aldus Kuiper in nrc.next. 'De enige mensen die niet positiever zijn gaan denken over homo's zijn religieuzen.'

Homoacceptatie op Avans

Op Avans Hogeschool kunnen studenten die problemen ervaren terecht bij verschillende decanen en vertrouwenspersonen. Gerda Klompers, voorzitter van het College van Vertrouwenspersonen, geeft aan dat de vertrouwenspersonen tot nu toe geen melding hebben gehad van ongewenst gedrag naar aanleiding van homoseksualiteit. 'Dat er geen sprake van is binnen Avans, kunnen we daarmee natuurlijk niet concluderen. Als studenten of medewerkers ermee geconfronteerd worden, dan hopen we dat ze de weg naar de vertrouwenspersonen weten te vinden.'

Ook studentendecaan Martin de Leau heeft nog geen homoseksuele studenten gesproken die op Avans pestgedrag ervaren. 'De keren dat ik intensief met een student heb gesproken over zijn of haar geardheid betrof het geen actuele situatie op Avans, maar had de student in kwestie nog steeds last van negatieve ervaringen uit het verleden.' Volgens hem komt het wel voor dat een student nog niet uit de kast is en daar moeite mee heeft, in relatie tot zijn of haar medestudenten.'

'DIE BANK WILDE IK ALTIJD AL MEENEMEN'

Yvonne Bouman is eerstejaarsstudent Bedrijfskunde MER in Breda. Ze woont met vier anderen in een appartement op een steenworp afstand van Avans. Voor haar kamer van 21 m² betaalt ze 350 euro inclusief.

'Een kamer vinden in Breda was niet zo moeilijk. Het aanbod is groot en de kamers zijn goedkoop. Mijn broer woonde toen nog in Breda, dus die heeft me verteld waar ik op moest letten. Voordat ik begon met Bedrijfskunde MER heb ik een jaar gestudeerd aan de Pabo in Utrecht. Daar kon ik niet op kamers want ik was pas zeventien jaar. Een kamer zoals ik die nu heb, vind je in Utrecht bovendien alleen buiten de stad. Toen ik hier kwam wonen heb ik een tweede magnetron en een droger meegebracht voor gezamenlijk gebruik. De huisbaas vond het goed, zolang de stroom er maar niet uitklapt. Mijn moeder ging samenwonen, dus we hadden een dubbele inboedel. Mijn bank komt ook uit mijn ouderlijk huis. Die hadden we al tien jaar, maar vanaf het moment dat we hem kochten wist ik dat ik hem ooit wilde meenemen. Dat heb ik ook altijd gezegd. Als hij niet in mijn kamer had gepast, waren er meerdere vriendinnen die hem zo hadden willen hebben. Hij moest hier wel een paar trappen op, maar gelukkig heb ik een lief vriendje en een sterke broer. Van de vorige bewoonster van mijn kamer heb ik de eettafel, vier stoelen en de kledingkast overgenomen. Dat scheelde weer sjouwen. Ze heeft ook twee grote planten laten staan. Verrassing! Ik heb nog flink moeten klussen in mijn kamer voordat ik erin kon. Een muur was okergeel en het grijs dat eronder zat zag je er nog doorheen. Die muur is nu wit. Andere muren zijn grijs geworden. Verder heb ik alle kozijnen en de deur geschilderd. Ik blijf hier voorlopig nog wel wonen!' ●

KAMER

FOTO BELOVED/VINRIED SCHOLTES

In zijn derde jaar als student Communication & Multimedia Design startte Ben van den Bosch de kledinglijn Distinct Cotton. Eind 2015 studeerde hij af en sindsdien kan hij zich volledig richten op het ontwerpen. 'Over drie jaar hoop ik hiervan te leven.'

TEKST **SANNE LA GROUW** FOTOGRAFIE **MARIEKE PLASIER**

'De eerste twee collecties zijn volledig uitverkocht'

Op school zat Ben altijd al te tekenen tijdens de lessen. Zijn goede vriend Sven kreeg vervolgens het idee om samen T-shirts te ontwerpen. De twee brachten hun eerste ideeën in kaart, maar die werden door een kledingwinkel zonder pardon van tafel geveegd. 'Achteraf gezien waren we toen te jong en te naïef', aldus Ben. Het idee voor een eigen kledinglijn verdween echter nooit helemaal uit hun gedachten.

Ondernemen

'In het derde jaar van mijn studie liep ik stage bij een reclamebureau. Daar heb ik echt geleerd wat ondernemen inhoudt. Sven en ik besloten onze oude plannen weer op te pakken. We hebben het sindsdien heel serieus aangepakt. Distinct Cotton bestaat nu ruim twee jaar. De eerste periode bestond uit de voorbereiding: registratie van het merk, het bedenken van een logo, de eerste ontwerpen. Begin 2015 zijn we gestart met de verkoop. Inmiddels heb ik drie collecties ontworpen, waarvan de eerste twee geheel zijn uitverkocht. De laatste tijd heb ik hard gewerkt aan de nieuwe zomer-

collectie. Die is vanaf eind februari te koop.'

Hoewel Ben alle ontwerpen maakt, runt hij Distinct Cotton dus niet alleen. Naast Sven wordt hij ook bijgestaan door vriend Jarl. 'Sven werkt al jarenlang in kledingwinkels en heeft daardoor een nuttig netwerk opgebouwd. Hij houdt zich voornamelijk bezig met de verkoop. Jarl is langzamerhand steeds meer betrokken geraakt bij het bedrijf en helpt waar hij kan. Vooral zijn juridische achtergrond is handig.'

Als het op zijn ontwerpen aankomt, vindt Ben de mening van zijn vrienden heel belangrijk. 'Voor een nieuwe collectie maak ik zestig à tachtig ontwerpen, en daar blijven er uiteindelijk zo'n twaalf tot vijftien van over', aldus Ben. 'We gaan alleen tot productie over als we alle drie volledig achter de ontwerpen staan.'

Vijf winkels

Mede dankzij het netwerk van Sven hangt de kleding van Distinct Cotton nu in vijf winkels, naast de verkoop via de webshop. Ben: 'De meeste omzet halen we uit de winkelverkoop en in 2016 hopen we het aantal

verkooppunten uit te breiden tot tien winkels. En als het in tien winkels wordt verkocht, waarom zou een elfde winkel dan nog nee zeggen?' Volgens de jonge ondernemer gaat het goed met hun bedrijf. 'In het eerste jaar is er al winst gegenereerd en over een jaar of drie hoop ik ervan te kunnen leven.'

Zelfverzekerd

'Het merk heeft zich inmiddels echt bewezen', aldus Ben. 'Veel merken in dezelfde prijscategorie lijken op elkaar maar ik vind dat wij echt opvallen. Onze ontwerpen zijn rustig, minder schreeuwerig en zonder allerlei cliché quotes. Het is toegankelijke streetwear, geschikt voor een brede doelgroep. We zijn drie zelfverzekerde jongens, en onze stijl reflecteert dat.' Inspiratie voor zijn ontwerpen haalt Ben overal vandaan. 'Alles wat tof is vormgegeven, brengt me op ideeën. Ik wilde voor Distinct Cotton een rauwe, stoere uitstraling, en ik denk dat dat gelukt is.' ●

De webshop is te vinden op www.distinctcotton.nl.

NET AFGESTUDEERD

Jelle van Alphen

Leeftijd: 22 jaar

Afgestudeerd: 2015

Opleiding: Commerciële Economie in Breda

Werkt bij: illy

Functie: merchandiser

Verdient: erg goed

Hoe ben je aan je baan gekomen?

'Tijdens mijn opleiding heb ik mezelf volledig gefocust op de autobranche. Ik had via stage, de minor en mijn afstuderen aardig wat kennis opgebouwd en kon na mijn afstuderen meteen aan de slag als verkoopadviseur. Mijn afstudeerbegeleider, Susan van Elteren, wees me echter op de functie bij illy. Ik ben op gesprek gegaan en was meteen enthousiast.'

Was je al een koffieliefhebber of ben je dat geworden door je baan?

'Er ging bij mij voorheen al aardig wat koffie doorheen, vooral op school! Maar de liefhebber die ik nu ben was ik toen zeker niet. Echt iedereen bij dit bedrijf ademt koffie en staat achter het merk. Inmiddels ben ik meerdere trainingen verder en kan ik met trots zeggen dat ik nu wel een echte, gepassioneerde koffieliefhebber ben geworden!'

Wat houdt je werk in?

'Ik ben verantwoordelijk voor de juiste "storytelling" van het merk bij de grote, zoals Media Markt, en kleinere retailers in een groot deel van Nederland. Mijn gebied gaat van Utrecht en Gelderland tot Zeeland en Limburg. Het werk is zeer afwisselend en met ruim honderdveertig klanten hoef ik niet bang te zijn dat ik een dag niets te doen heb.'

Sluit het goed aan bij je opleiding?

'Commerciële Economie is natuurlijk een mengelmoes van marketing en sales en dat is mijn functie ook. Aan de ene kant ben je een soort accountmanager die, naast het helpen van de klant, vooral wil bijdragen aan de omzet van illy. Aan de andere kant steek je ook veel tijd in het analyseren van data. Daarom denk ik ook dat deze functie een prima uitgangspunt is, ik kan er later nog steeds twee kanten mee op.'

COLUMNMICHAEL

Bitterballenbestuur

De hoofdredacteur van het prachtige medium dat u nu voor u ziet, wist mij te vertellen dat een deel van politiek Nederland het liefst ziet dat studenten toetreden tot het College van Bestuur. Wist ik niet, maar het doet me denken aan het Kinderen-voor-Kinderenliedje 'Als ik de baas zou zijn van het journaal' (vraag maar aan je grote broer of zus). Het wetsvoorstel leidt nog wel tot de nodige reacties in de kamer: de fracties dienden tientallen amendementen in. Een beetje zoals studenten op een inzage dus: stapels opmerkingenformulieren in de hoop van een 4.1 en 4.5 te kunnen maken.

Het lijkt een trend, kinderen inschakelen 'om tot nieuwe, creatieve inzichten en ideeën te komen'. Denk aan de Albert Heijn kinderraad en kinderen die een dag de baas zijn bij PostNL. Dus waarom geen kinderen (sorry, studenten) bij Avans in het CvB? Ik voorzie frisse, vernieuwende ideeën: geen les voor 11 uur, overal snelle wifi en minimalisering van de tentamens. Prima plannen dus, ook voor mij als docent.

Bovendien blijft zo het salaris van het bestuur tenminste ruim onder de Balkenendenorm. Althans, ik mag aannemen dat daar niet meer dan een keurige studentassistentvergoeding à 8,60 euro per uur tegenover staat. Bovendien kan de lunch met kaviaar en champagne ingeruild worden voor de bitterbal met energydrink, want wat de student niet kent dat vreet 'ie niet.

Het is wel een beetje een slap aftreksel van de oude studentenprotesten. We mogen dus best wat aanvullende eisen stellen. Een vak als argumenteren lijkt me een minimale vereiste, want met 'gewoon omdat het kan' is Avans niet de beste hogeschool geworden. Ook het alom gerespecteerde studieloopbaanbegeleiding dient met succes te zijn afgerond, aangezien toetreding tot het CvB toch zeker wat reflectieverslagen en slb-gesprekken vergt.

Overigens pleit ik dan ook voor examencommissies, een afvaardiging van de catering, enkele schoonmakers, conciërges en wat academiedirecteuren in het College van Bestuur. En docenten. Ik bied me hierbij ook aan voor het bitterballenbestuur, ik ben wel toe aan een warme lunch.

Michael Doove is docent taal- en communicatieve vaardigheden aan de Juridische Hogeschool

STUDENTENTIJD VAN

VIKKY VAN DER VELDEN

Van Avansstudent naar Avansdocent

Vikky van der Velden, docent aan de Academie voor Sociale Studies in Den Bosch, studeerde zelf aan Avans. Het beviel haar zo goed, dat ze er zes jaar later ging werken.

'Ik was nog jong toen ik begon met studeren. Ik werd 17 in het eerste studiejaar. Eigenlijk wilde ik naar de politieacademie, maar daar was ik nog een half jaar te jong voor', vertelt Van der Velden. Ze behoort met haar 27 jaar tot een van de jongste docenten bij Sociale Studies in Den Bosch.

Ondanks dat ze werd afgewezen voor de politieacademie wist de student goed wat ze wilde: werken in de gevangenis. 'Mijn stage liep ik in de gevangenis in Vught en na mijn afstuderen heb ik zes jaar in een tbs-kliniek gewerkt.'

'Ik was op zoek naar een bepaalde adrenaline in mijn werk. En ik wilde mensen die zijn vastgelopen in de samenleving een tweede kans bieden. Het was erg mooi werk om te doen, maar op het laatst stond de agressie me echt tegen. Ik heb meerdere keren een zelfmoord meegemaakt en ook gerichte aanvallen op mij. Toen dacht ik: dit is het me niet waard.'

Vanuit haar praktijkervaring geeft Van der Velden nu les in onder andere gespreksvaardigheden. De keuze voor Avans was voor haar vanzelfsprekend. 'Stagiairs begeleiden vond ik erg leuk en ik gaf ook al gastcolleges bij Avans. Ik dacht: ik ga het er gewoon op wagen. Ik koos bewust voor Avans in Den Bosch vanwege de laagdrempelige sfeer die ik als student heb ervaren met docenten. Die docenten van toen zijn nu collega's. Dat is erg prettig.'

'Het contact
is intiem'

.....
BIBBAAN
.....

BRIGITTE DOMIC, TWEEDEJAARSTUDENT COMMERCIELE ECONOMIE IN BREDA, WERKT SINDS EEN JAAR IN TWEE LINGERIEWINKELS IN BREDA. ZE GEEFT NIET ALLEEN KLANTEN ADVIES, HAAR BAAS VRAAGT HAAR REGELMATIG OM MEE TE DENKEN OVER DE MARKETING.

'Sinds mijn zeventiende werkte ik bij een lingeriezaak in Zierikzee. Toen ik naar Breda verhuisde heb ik een open sollicitatie gestuurd naar The Lingerie Store. De baas daar bleek mijn oude baas te kennen. Binnen een week was ik aangenomen. De Marlies Dekkers Store die ernaast zit, is van dezelfde eigenaar, dus daar werk ik ook. Meestal op zaterdag en zondag en soms doordeweeks een dagje.

Ik wilde graag weer in een lingeriezaak werken, omdat het werk meer diepgang heeft dan in een normale kledingzaak. We moeten goed advies geven, kijken wat bij de borsten van de klant past. Ik denk dat zo'n 80 procent van de vrouwen de verkeerde bh-maat draagt. Naast het vaststellen van de juiste maat moet je kijken naar wat iemand mooi vindt. Je bent lang met een klant bezig. Het contact is intiem, ik moet ervoor zorgen dat klanten zich op hun gemak voelen en tevreden zijn. Als dat lukt, is het voor mij geslaagd.

Vrouwen met een moeilijke maat kunnen ook bij ons terecht. We verkopen bh's van maat 60AA tot I. We zijn een speciaalzaak, daarmee onderscheiden we ons van andere lingeriewinkels. Het is jammer dat met name meisjes niet weten dat we ook bh's in een lagere prijsklasse hebben. Dat begint bij 30 euro, dat is te vergelijken met een winkel als Hunkemöller.

Samen met een collega, die ook een marketingopleiding doet, geef ik mijn baas advies over marketing. Hij vraagt onze mening of we komen zelf met ideeën. Veel van wat ik op school leer, kan ik in de winkel gebruiken.'

STARTERSLIFT

STAAT AL TIEN JAAR KLAAR VOOR ONDERNEMENDE STUDENTEN

TEKST LOTTE GERRITSE FOTOGRAFIE ERIK VAN DER BURGT/VERBEELD FOTOGRAFIE

Een vast contract is in deze tijd niet meer de standaard. Steeds meer studenten beginnen daarom een eigen bedrijf. Starterslift zet zich al tien jaar in om jonge ondernemers in de regio West- en Midden-Brabant te helpen.

S

tudenten met (plannen voor) een eigen bedrijf kunnen al tien jaar lang aankloppen bij Starterslift. Daar krijgen ze antwoord

op vragen als: Hoe schrijf ik me in bij de Kamer van Koophandel? en: Hoe krijg ik mijn onderneming van de grond? Binnen Avans beantwoordt Coos Salomons die vragen voor studenten van de Akademie voor Kunst en Vormgeving|St.Joost en Communication & Multimedia Design. Berry Timmers staat klaar voor alle studenten in Den Bosch en Tilburg en Lex van der Wolf in Breda.

Wat kun je als student verwachten van Starterslift?

Coos: 'Per jaar krijg ik ongeveer 250 studenten over de vloer die advies nodig hebben. Zeker in de creatieve sector is het belangrijk om studenten op weg te helpen. Ik wil voorkomen dat kunststudenten na hun afstuderen in het bekende zwarte gat vallen. Zeven jaar geleden begon 55 procent een eigen bedrijfje, nu is dat

BERRY TIMMERS

al 70 procent.' Berry: 'Wij hebben een verantwoordelijkheid naar studenten toe. Ze kunnen altijd bij ons terecht voor advies, maar niet iedereen komt door onze strenge commissie van externe professionals heen om zich ook

COOS SALOMONS

daadwerkelijk aan te melden voor Starterslift.' Coos: 'Wie toegelaten wordt kan gratis cursussen volgen op het gebied van ondernemen.' Berry: 'We hebben een groot netwerk van professionals die voor je klaar staan, zoals

advocaten, juristen, octrooibureaus, noem het maar op. We doen er alles aan om je op weg te helpen met je bedrijf.'

Jullie gebruiken sinds drie jaar de Lean Start-up Methode, leg eens uit?

Berry: 'Tien jaar geleden ging je met een ondernemingsplan naar de bank en kreeg je geld. Wij deden daar braaf aan mee, maar tegenwoordig krijgen startende bedrijven bijna geen leningen meer.' Coos: 'Een businessplan is een dood ding. Ondernemers hebben een actieve houding nodig en ik wil studenten uit hun ateliers jagen. Maak contact met de buitenwereld!' Berry: 'Met de Lean Start-up Methode laten we de studenten eerst uitzoeken of er wel vraag is naar hun product. Dat ze het kunnen maken, wil niet zeggen dat mensen het willen kopen. We gaan net zo lang door met onderzoeken totdat er een product is ontstaan dat verkoopt. Daarna moeten de ondernemers prototypes gaan maken. Probeer het eerst zelf maar eens te maken zonder risico's, dan kun je daarna altijd nog geld lenen. Zo kan Starterslift ook veel meer studenten op gang helpen.'

Starterslift zegt dat het goed is, dan is dat ook zo." Dat doet mij goed. We zijn een keurmerk geworden.'

Blijven ondernemers lang bij Starterslift hangen?

Coos: 'In theorie helpen wij de studenten alleen een handje met opstarten. In de praktijk houd

ik sommige ondernemers wel zes jaar onder me. Als er opdrachten binnenkomen, dan speel ik die hun ook regelmatig toe.' Berry: 'Je merkt dat er bedrijven zijn die ons ontgroeien, maar er zijn ondernemers die nog regelmatig met vragen naar ons toe komen. Dat kan altijd. Ook blijven ze altijd onderdeel van ons grote netwerk. Bedrijven helpen elkaar regelmatig aan nieuwe opdrachten of geven elkaar advies.' ●

'We zijn een keurmerk geworden'

Is er de afgelopen tien jaar nog meer veranderd?

Berry: 'Ondernemen is een speerpunt in het onderwijs geworden. Steeds meer studenten studeren af binnen hun eigen bedrijf. In 2011 waren dat er zestien, in 2015 al veertig. Docenten waren daar in het begin wat huiverig voor. Was de kwaliteit van de stage wel hoog genoeg? Voor ondernemers is het zonde om al die onderzoeken in een ander bedrijf te stoppen. Er wordt vaak gevraagd wie de student dan kan beoordelen. Dat doe ik dan. Ik treed op als de "afstudeerbegeleider" binnen de onderneming, omdat ik de ervaring heb om dat te kunnen doen. Ik hoor steeds vaker: "Als

JOERI PEETERS
social media marketeer

'Samen met Dirk Foesenek ben ik in 2011 begonnen met het bedrijf Your Business Online, waarin we de social media van andere bedrijven op ons nemen. We startten het bedrijf toen we in ons laatste jaar van Commerciële Economie zaten. In de wandelgangen hoorden we over Starterslift. We moesten vooraf een businessplan klaar hebben en toen dat was goedgekeurd kregen we wekelijks ondersteuning. Dat was in het begin heel intensief maar ook effectief. Het is een goede start geweest. Nu hebben we nog regelmatig contact met Starterslift. Niet meer zo vaak als in het begin, maar we doen nog presentaties voor ze en hun netwerkborrels zijn ook heel interessant. We ontmoeten daar een hoop mensen waar we zaken mee kunnen doen. Ook kunnen we nog steeds terecht bij Starterslift met vragen. Ik wil niet zeggen dat we het zonder hen niet hadden gered, maar we hebben er veel aan gehad. Ons bedrijf bestaat na 4,5 jaar inmiddels uit zes personen. Het loopt heel lekker.'

JULIA VAN LEEUWEN
illustrator

'Aangemoedigd door Coos Salomons heb ik me aangemeld voor het Business Atelier. Daar heb ik veel geleerd over zakendoen. Ik leerde te ontdekken wie ik ben als

illustrator en moest bedenken wat ik wilde bereiken met mijn bedrijf. Wat voor opdrachten wil ik doen? Voor wie? Waar vind ik die opdrachtgevers? En hoeveel wil ik eigenlijk betaald krijgen? Het zijn hele basic dingen, maar wij kregen daar eigenlijk nooit les in. Door de verschillende cursussen die Starterslift aanbiedt, heb ik veel inzicht gekregen in zakendoen. Daardoor is mijn bedrijf pas echt goed gaan lopen, ik kan serieus zeggen dat ik zonder Starterslift nergens was geweest. Ik heb bij St.Joost ook aangegeven dat de zakelijke kant van ons werk echt ontbreekt in het lesmateriaal. Wat wel belangrijk is als je begint aan dit traject, is dat je moet willen ondernemen. Je krijgt veel handvaten aange-reikt, maar je moet het zelf doen.'

FOTO ANOUK DE KOK/SPLASHPICTURES

DOOR HET OOG VAN DE NAALD FIETSEN

‘Mountainbiken is een sport waarbij je naast conditie ook moet beschikken over techniek en lef. Anders ben je nergens. Ik hou er wel van mezelf te pushen’, zegt Fedde Meesters, vierdejaarsstudent Bouwtechnische Bedrijfskunde.

Eind vorig jaar is Fedde Meesters op de fiets door het oog van de naald gekropen. ‘We waren op een mountainbike-weekend in Duitsland’, vertelt de student Bouwtechnische Bedrijfskunde. ‘Met een andere student lag ik op kop in een afdaling. Na een bocht volgde een kuil waardoor we tien meter lang de controle over de fiets kwijtraakten. Dat is op zich niet erg, maar net na de bocht lag een afgezaagde boomstam op de weg. Die zagen we te laat dus we knalden er vol overheen het bos in. Gelukkig had ik uiteindelijk alleen maar last van een stijf been.’

Al sinds de middelbare school is Fedde gek van mountainbiken. ‘Waar ik woonde in Goes werd veel gebouwd. Op een BMX fietste ik dan over de zandbergen. Een klasgenoot kocht een mountainbike en nog geen week later had ik er ook een. De gekte is alleen maar groter geworden nu mijn fiets in Tilburg staat. Ik rij graag in de Loonse en Drunense Duinen of bij het cadettenkamp in Dorst.’ Het komende jaar wil hij ook wedstrijden gaan rijden. ‘Het is

alleen nog afwachten of dat te combineren is met afstuderen. Maar ik zou graag meedoen aan marathonwedstrijden in Duitsland of Oostenrijk. In Nederland heb je de zevendaagse mountainbike-tocht Duchenne Heroes, die staat ook op mijn lijst. Momenteel fiets ik drie keer per week gemiddeld 50 tot 100 kilometer.’

Fedde is secretaris van de Tilburgse studentenwielervereniging De Meet. ‘Daar zitten naast veel wielrenners ook veel mountainbikers bij. Het is fijn om met medestudenten te fietsen, ze snappen het als je een keer niet komt tijdens de tentamenperiode. Daarnaast hebben we gezellige borrels. En je hoeft maar een app te sturen en je hebt zo wat mensen bij elkaar om mee te gaan fietsen.’

Het werk als secretaris ziet Fedde als aanvulling op zijn studie. ‘Je bent er twee tot soms tien uur per week mee kwijt, maar je leert er ook veel van. Bovendien kun je het inzetten voor vrije studiepunten en ik vind het ook goed om wat bij te dragen aan de vereniging.’

Bonaire

WAAR DE ZON ALTIJD SCHIJNT

Ian Vermeulen is derdejaarsstudent Bedrijfskunde MER in Den Bosch. Hij reisde af naar het Nederlands-Caribische eiland Bonaire en loopt daar stage bij overheidsorganisatie Raad Onderwijs Arbeidsmarkt.

Wat houdt je stage precies in?

'Ik analyseer de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt. Ik begon met het zoeken naar de verhoudingen tussen vraag en aanbod en dat bleek een kwantitatieve mismatch te zijn. Jaarlijks moeten vele Nederlanders, Zuid-Amerikanen en bewoners van omliggende eilanden naar Bonaire komen omdat er een tekort aan vakmensen bestaat. Daarnaast blijkt het arbeidsethos onder de bevolking een probleem. Ik ben ook best geschrokken van de onderwijsinspectierapporten hier. Het onderwijs op het eiland voldoet niet overal aan de basiskwaliteit. Bewoners die verder willen studeren kijken door gebrek aan hoger onderwijs vaak uit naar Nederland. Dat levert dan weer een braindrain op want in Nederland zijn de lonen hoger en bestaat een beter toekomstperspectief. Daardoor wonen er weinig hoogopgeleiden op het eiland, met als gevolg dat 56 procent van de bevolking laagopgeleid is.'

Hoe brengt een student zijn vrije tijd door op een tropisch eiland?

'Om half vijf loop ik het kantoor uit en vervang ik thuis meteen mijn nette schoenen en lange broek voor een zomerse outfit, zodat ik om vijf uur op tijd ben voor één van de vele happy hours hier op het eiland. Eten doe ik nooit alleen. Er is een kleine groep stagiairs op Bonaire en we zoeken elkaar regelmatig op. Wanneer hier is heel makkelijk. Je hebt een Albert Heijn, je kunt *De Telegraaf* kopen en op de radio hoor je hoe groot de kans op een Elfstedentocht is. Het is hier wel heel warm maar ook aan de temperatuur ben ik inmiddels gewend. Ik ga zelfs regelmatig hardlopen! Verder heb ik mijn duikbrevet gehaald en ben ik met een cruise naar Aruba, Curaçao, Panama en Colombia

geweest. Voor mijn werk mocht ik ook naar Sint Maarten, Sint Eustatius en Saba. Vooral de laatste twee eilanden hebben veel indruk op mij gemaakt. Saba heeft de kortste landingsbaan ter wereld, die is maar 450 meter lang. Er werd mij voor het landen verteld dat er geen enkele uitwijkmogelijkheid was en dat het toestel bij een fout zestig meter naar beneden in zee zou storten. Heel fijn.'

Veel overeenkomsten, zijn er ook verschillen?

'Het grootste verschil is dat Antillianen zich veel minder laten leiden door een strakke tijdsplanning. Zij zeggen: "Julie hebben de klok, wij hebben de tijd." Ik besef nu pas wat een haastig volk wij zijn.'

Waarom koos je voor Bonaire?

'Mijn ouders hebben een camping in Luxemburg en ik had eerst het idee om in dat land stage te gaan lopen. Gezellig, dacht ik, vlakbij mijn ouders en twee zusjes. Maar toen kwam het besef dat als ik nu niet verder dan Luxemburg zou gaan, ik waarschijnlijk nooit meer voor langere tijd in het buitenland zou verblijven. Kennissen van mij wonen op Bonaire en zo ontstond het idee die kant op te gaan. Het leek mij een prettig idee dat ik daar al iemand kende. En dat de zon altijd schijnt, is ook mooi meegenomen. Eigenlijk heb ik elke dag een beetje vakantie.' ●

19 MAART - FEEST

REMEMBER THE 90'S

Ga terug in de tijd met Remember the 90's! In de Brabanthallen treden toppers uit de nineties op: Dr. Alban, DJ Paul Elstak, Twenty 4 Seven, Party Animals en Dune. Trainingspakken en kale koppen zijn toegestaan.

Brabanthallen Den Bosch, 19.00 uur, 32,50 euro

3 MAART - CABARET

LEIDS CABARETFESTIVAL

Onder de cabaretiers die op het podium staan tijdens de Leids Cabaretfestival Finalistentour 2016, is er op z'n minst één die over een paar jaar voor uitverkochte zalen staat. Daar kun je dus maar beter op tijd bij zijn. Oud-winnaars van het Leids Cabaretfestival zijn onder andere Najib Amhali, Micha Wertheim en Paulien Cornelisse.

Verkadefabriek Den Bosch, 20.30 uur, 17,50 euro

3 MAART - FEEST

NACHTCOLLEGE

De Nachtcollege-tour doet dit jaar voor het eerst Breda aan. Hier geen saaie lessen, maar dj's als Benny Rodrigues, Tapesch en Luuk van Dijk in de line-up. De feesten van Nachtcollege zijn al jaren een succes in studentensteden als Utrecht, Maastricht en Groningen. Tickets zijn online te koop via nachtcollege.com.

Graanbeurs Breda, 23.00 uur, 15 euro

10 MAART - FILM
ROKJESDAG

Regisseur Johan Nijenhuis krijgt ongetwijfeld weer hordes meisjes naar de bioscoop met zijn nieuwe film: *Rokjesdag*. Deze 'romcom' draait om singles op zoek naar de ware. Een echte sterrencast - Lieke van Lexmond, Birgit Schuurman, Manuel Broekman, Jim Bakkum - is opgetrommeld om van *Rokjesdag* een kaskraker maken

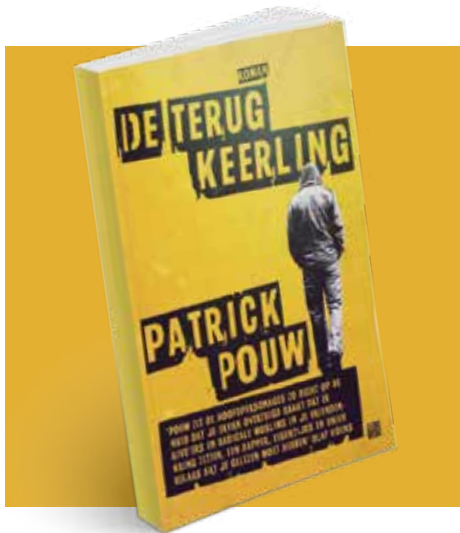
In de grote bioscopen

19 MAART - CONCERT
LIANNE LA HAVAS

Ze stond op Lowlands en op North Sea Jazz, het Britse soultalent Lianne La Havas. Vorig jaar verscheen haar tweede album *Blood*, waarvoor ze op zoek ging naar haar Jamaicaanse roots. Zwaardere thema's schuwt ze niet, maar 'slechts weinig artiesten bezingen op zo'n heerlijk lichtvoetige, tedere manier hun sores', schrijft 3voor12. Nu speelt ze in 013 en er zijn nog kaarten!

013 Tilburg, 20.00 uur, 30 euro

BOEK PATRICK POWW - DE TERUGKEERLING

De Nederlandse tiener Pjotr vindt houvast in de islam en radicaliseert. De allochtone Mo durft vanwege zijn achtergrond niet uit de kast te komen, gaat studeren in Engeland en daarna in dienst bij de AIVD. *De Terugkeerling* van Patrick Pouw is een boek over twee Nederlanders die in hun zoektocht naar identiteit compleet de weg kwijt raken.

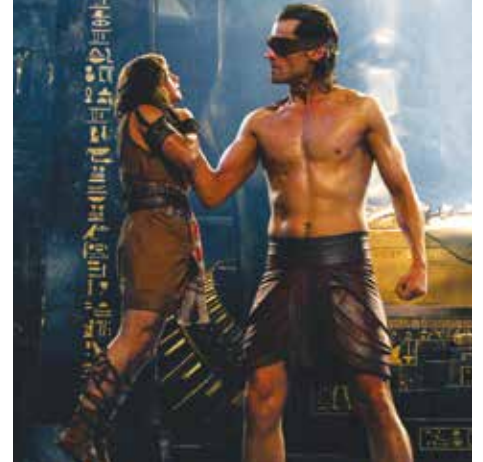
Pjotr, inmiddels Bilal, wil tien jaar na de moord op Theo van Gogh naam maken in jihadkringen. Mo verprutst zijn werk en raakt verslaafd aan drank. Pouw beschrijft erg goed hoe Nederlandse jongeren radicaliseren, maar geeft ook weer hoe verstikkend een allochtone achtergrond kan zijn. Doordat de levens van Bilal en Mo elkaar continu kruisen en vanwege het mysterie rondom een vriendin van Mo is *De Terugkeerling* naast zeer actueel, ook erg spannend. Pouw houdt het boek luchtig genoeg en werkt toe naar een knallende ontknoping. [Arold Roestenburg]

MUZIEK FOXES - ALL I NEED

Het debuutalbum van Foxes uit 2014 kreeg in Nederland weinig aandacht, maar het kan bijna niet anders dat het nieuwe album van de Britse zangeres ook in Nederland wat hits oplevert. Met een Grammy voor beste dansplaat op zak schreef Louisa Rose Allen haar nieuwe album *All I Need*. Een dansbare popplaat met opgewekte nummers als 'Better Love' en 'Amazing'. Tijdens de gevoelige liedjes 'Scar' en 'If You Leave Me Now' doet Foxes het even iets rustiger aan. Fijn, maar *All I Need* heeft met name een opgewekte toon. Een goede popplaat die Foxes in 2016 ook in Nederland op de kaart zal zetten. Vast staat dat de Britse een schitterende stem heeft en liedjes schrijft waar Katy Perry jaloers op kan zijn. [Sjuul Nelissen]

FILM GODS OF EGYPT

Maar liefst 140 miljoen dollar aan productie- en marketingkosten is er gependend aan *Gods Of Egypt*. Het actiespektakel vol computereffecten speelt zich af tijdens de hoogtijdagen van het Egyptische rijk met zijn farao's en vele goden, maar is nergens te betrappen op een enige overeenkomst met de werkelijkheid. De hoofdrol is voor Gerard Butler die hetzelfde doet als in alle films sinds zijn rol in *300*: boos kijken en vechten. Deze keer als een meedogenloze god die tegengewerkt wordt door een groep stervelingen en andere goden. Wat is *Gods of Egypt* een zielloos vehikel voor opzichtige special effects, slecht acteerwerk en een belabberd script. Het is verbazingwekkend dat de makers niet de toorn van de goden over zich afgeroepen hebben. Kennelijk kost het 140 miljoen dollar om de filmflop van 2016 te maken. [Arold Roestenburg]

MIGUEL DE WAARD
EERSTEJAARS ADVANCED BUSINESS CREATION DEN BOSCH

FAVORIEET

'AMEN BROTHER', THE WINSTONS

'Muziek is mijn passie. Ik ben ermee opgegroeid en draai nu als dj regelmatig op feestjes. Er is één nummer dat ik altijd kan blijven luisteren, en dat is 'Amen Brother' van The Winstons. Ik heb dat nummer denk ik zo'n duizend keer geluisterd. Het is heel kenmerkend voor mij. Het is een oud lied uit de jaren zestig. Op de helft van het nummer hoor je een drumsolo van ongeveer zes seconden. Die seconden zijn verantwoordelijk voor een geheel nieuw genre: drum-'n-bass.

Drum-'n-bass behoort tot de elektronische muziek, en die luister ik al jaren. Dat nummer heeft ervoor gezorgd dat er nu al twintig jaar drum-'n-bass wordt gemaakt. Ik ben al een tijdje dj en dan draai ik het ook. Ik heb vroeger regelmatig bij Glow Music in Den Bosch gedraaid. Ook was ik ooit de eerste in Nederland met een eigen blog over drum-'n-bass.'

avans
hogeschool

**NOG
DAGEN**

**VUL DE NATIONALE STUDENTEN
ENQUÊTE IN VIA DE LINK IN JE E-MAIL.**

Geef je mening, zodat we jouw opleiding nog beter kunnen maken. En wie weet win je een van de vele prijzen.

Invullen doe je eenvoudig via je smartphone of tablet. Of op een laptop of PC. Gebruik de link in je mail.

LAATSTE KANS.

**VUL DE NATIONALE STUDENTEN
ENQUÊTE IN VIA DE LINK IN JE E-MAIL.
HET KAN NOG TOT 6 MAART.**